

Straks ook in Nederland: duurzaam bosbeheer volgens PEFC

— Kees Boon, PEFC Nederland

Ongeveer de helft van de Nederlandse bosoppervlakte – voor zover in beheer bij eigenaren met meer dan 5 hectare bos – is op dit moment FSC-gecertificeerd, maar ondanks alle inspanningen lijkt dit aandeel niet meer verder toe te nemen. Intussen neemt wel de vraag toe bij zowel papier- en biomassa-industrie als de overheid (beleid voor duurzaam inkopen voor onder meer papier, hout en energie). Daarom is op 8 mei jl. de vereniging PEFC Nederland opgericht. De vereniging is in augustus door PEFC International (www.pefc.org) als 34e lid aanvaard. Wereldwijd is er ruim 200 miljoen hectare volgens PEFC gecertificeerd (FSC ruim 100 miljoen hectare). PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes) toetst nationale certificeringschema's aan zijn eisen, maar laat flink ruimte voor een nationale invulling en blijkt daarmee vooral de particuliere boseigenaar aan te spreken.

De oprichting van PEFC Nederland (www.pefcnederland.nl) heeft intussen ook de aandacht getrokken van de papier- en pulpimporteurs en houtimporteurs. De verwachting is dat hout en papier uit landen met veel PEFC-gecertificeerd bos nu onder dit label op de markt komt.

Wat betekent de oprichting van PEFC Nederland voor de boseigenaar?

Voor de FSC-gecertificeerde boseigenaar is het initiatief eigenlijk niet echt interessant; die is immers al gecertificeerd. Voor niet-gecertificeerde boseigenaren betekent dat ze nog even moeten wachten tot PEFC Nederland een bosbeheerstandaard heeft ontwikkeld die door de Internationale PEFC Council wordt goedgekeurd. De inhoud van die standaard zal de komende tijd worden bepaald in het landelijke PEFC Forum, onderdeel van de vereniging PEFC Nederland. Vervolgens kan certificering plaatsvinden op individueel niveau, op groepsniveau en voor een hele regio. Die regio kan – onder voorwaarden – zelfs heel Nederland zijn.

Wat heeft de boseigenaar er aan?

Op dit moment kan de bosbezitter zijn hout en biomassa gewoon in de markt verkopen, ook als het niet is gecertificeerd. Maar dat kan op niet al te lange termijn anders worden. De vraag naar duurzame producten is groeiende en zal zeker nog extra stijgen door het duurzame inkoopbeleid van de overheid in ons land en andere lidstaten. Verder is het argument dat je, met alle Nederlandse inspanningen om in de rest van de wereld gecertificeerd bosbeheer te krijgen, natuurlijk ook in eigen land gecertificeerd moet zijn. En ten slotte is er het argument van het oordeel van de onafhankelijke derde die vaststelt of het gevoerde beheer aan de afgesproken eisen voldoet. Het is heel goed denkbaar dat dat een belangrijke rol speelt in het nieuwe provinciale subsidiesysteem dat de opvolger wordt van het Programma Beheer. PEFC Nederland maakt zich daar zeker sterk voor.

Wat gaat dat kosten?

Wat het gaat kosten is niet precies te zeggen. Het hangt er sterk van af hoe ingewikkeld het

PEFCTM

PEFC/30-01-01

VOOR DUURZAAM BOSBEHEER

Landelijk Forum de bosstandaard maakt, want hoe gecompliceerder de eisen, hoe meer werk de certificeerder heeft om vast te stellen of de boseigenaar er aan voldoet. PEFC Nederland heeft geen grip op de tarieven die certificerende instellingen in rekening brengen. Ook zullen boseigenaren een deelnemerbijdrage voor PEFC Nederland betalen, waarvan de hoogte nog niet vaststaat. In de beginsituatie is het ook van belang in hoeverre de rijksoverheid bereid is bij te dragen. PEFC Nederland heeft een formeel verzoek ingediend tot ondersteuning op het niveau zoals dat voor FSC is geleverd.

Hoe werkt PEFC Nederland?

PEFC Nederland is een vereniging. Lid daarvan zijn in elk geval de gecertificeerde boseigenaren en houders van een chain of custody certificaat. Verder staat het lidmaatschap ook open voor niet-gecertificeerde eigenaren en bedrijven, verenigingen, natuur- en milieuorganisaties en personen en instellingen die de doelen van PEFC onderschrijven. Gecertificeerden hebben automatisch het recht op logogebruik. Er moet wel een contract voor worden getekend, maar er worden geen aparte kosten meer in rekening gebracht. Daarmee is de drempel om het logo te gebruiken zo laag mogelijk.

Wat zijn overeenkomsten en verschillen van PEFC met FSC?

Zowel FSC als PEFC zijn onafhankelijke, non-profit, niet-overheidsorganisaties die duurzaam bosbeheer bevorderen. In Nederland is

Reactie FSC Nederland

Het artikel over PEFC Nederland bevat een aantal onjuistheden die wij hier graag recht zetten. Maar ook zijn er belangrijke onderwerpen die in het artikel niet aan de orde komen.

In het artikel wordt beweerd dat FSC bedoeld was voor de tropen. Dat is niet juist. De bezorgdheid om het verdwijnen van tropisch regenwoud heeft zeker een rol gespeeld bij de oprichting van FSC, maar die bezorgdheid gold ook voor de old-growth bossen van de boreale streken. Het werkkterrein van FSC heeft zich vanaf het begin uitgestrekt tot alle bossen wereldwijd. Zo was Zweden het eerste land waarvoor een nationale FSC-standaard is ontwikkeld.

Anders dan het artikel suggereert, wordt FSC wel degelijk vertaald naar de plaatselijke omstandigheden. Wereldwijd gelden weliswaar tien vaste principes en 56 vaste criteria, maar deze worden uitgewerkt naar indicatoren en normen die op het land zijn toegesneden.

Ook de suggestie dat FSC vooral van betekenis zou zijn voor grotere bosbezittingen van overheden en industrie is onjuist: FSC is geschikt voor alle typen van bouseigenaren. In Nederland staan niet alleen Staatsbosbeheer maar ook bijvoorbeeld Landgoed Bliedenstede (5,1 ha), Landgoed Het Hoge Veld (6,3 ha) en Landgoed Uffelte (9,3 ha) op de lijst van FSC-gecertificeerde bedrijven. Niet te ontkennen valt dat veel Nederlandse particuliere bouseigenaren op dit moment een afwachtende of zelfs negatieve houding aannemen, maar dit komt vooral door de kosten van certificering in relatie tot het verwachte nut. Die kosten bedragen overigens slechts circa 100 euro per jaar voor kleine bezittingen die deelnemen aan groepcertificering. Het is zeer de vraag of PEFC zo veel goedkoper kan dat bouseigenaren hun afwachtende houding laten vallen.

Het grootste verschil tussen PEFC en FSC komt in het artikel niet aan de orde: namelijk dat FSC de steun van de natuur- en milieuorganisaties heeft en PEFC niet. Dat komt mede doordat deze organisaties door FSC betrokken worden bij het opstellen van de landelijke standaards. Een andere vraag is dus welke belanghebbenden PEFC gaat betrekken bij het opstellen van een Nederlandse PEFC-standaard.

Arjan Alkema, FSC Nederland

FSC een stichting en PEFC een vereniging. FSC was oorspronkelijk bedoeld voor de tropische bossen, terwijl PEFC in het begin vooral voor de bossen op het noordelijk halfrond was. FSC is in de praktijk vooral van betekenis voor grote bosbezittingen van overheid en industrie, terwijl PEFC vooral voor de particuliere bosbezitters van betekenis is. FSC hanteert voor alle bossen over de hele wereld dezelfde tien principes terwijl bij PEFC de omstandigheden van het land uitgangspunt vormen (in Afrika en Azië gelden bijvoorbeeld andere criteria dan in Europa).

Hoewel beide systemen samen wereldwijd ruim 300 miljoen hectare onder certificaat hebben (FSC 100 en PEFC 200) is dat nog maar 8% van de wereldbosoppervlakte. We zijn er dus nog lang niet. Naast FSC en PEFC zijn er nog wel een paar systemen maar die hebben veelal nog niet de internationale acceptatie verkregen die noodzakelijk is.

Het bestuur van de vereniging bestaat bij de oprichting uit vier personen, maar kan tot zes personen worden uitgebreid. Op dit moment zijn de bestuurders: Ekko Aertsen (Federatie Particulier Grondbezit), Gerard de Baaij (Stichting De Marke Venray), Toon Beeks (Biomassastroomlijn) en Kees Boon (AVIH). Boon is voorzitter van het bestuur. De vereniging is gehuisvest in Houten en beschikt vanaf 1 september over een vaste kracht: Johan Vlieger die als coördinator functioneert. Anton van Weelderden zal als onafhankelijk voorzitter het landelijk Forum leiden waarin de Nederlandse standaard wordt opgesteld. Bij de opstelling van die standaard zullen alle stakeholders worden betrokken en komt er een publieke consultatie.

Kees Boon is bestuurslid van PEFC Nederland
info@avih.nl

ADVERTENTIE

Silve Bureau voor Onderzoek
Advies en Informatievoorziening in
Bosbouw en Natuurbeheer

Innovatief Deskundig Betrokken Inhoudelijk Meedenkend

Generaal Foulkesweg 39 • 6703 BL Wageningen • T: 0317 418962 • E: post@silve.nl • Website: www.silve.nl